

Sárospataki Kommunális Szervezet

3950 Sárospatak, Dózsa György út 2.

3950 Sárospatak, Pf. 174.

[Tel./Fax: 47/312-304](tel:47312304); [e-mail: kommunalis@sarospatak.hu](mailto:kommunalis@sarospatak.hu)

BESZÁMOLÓ

**az intézkedést igénylő
fák kezeléséről**

2018

**Készítette: Farkas Szabolcs
igazgató**

A fák kezelésével összefüggően végzett tevékenység, korlátok és lehetőségek

Városunk zöldfelületeinek mennyisége, állapota, helyzete, a fenntartás színvonala jelentős mértékben befolyásolja a településünk arculatát, a lakosság hangulatát, komfortérzetét, a levegő minőségét. A zöldterületekkel és a parkfelületekkel való foglalkozás igénye városunkban az utóbbi években megerősödött.

Szervezetünk ez éven is nagy gondot fordított a zöldfelületi rendszer minőségi színvonalának megőrzésére, a zöldterületek gondozására, a meglévő növényzet, fák, cserjék, örökzöldek megóvására. A zöldfelületi rendszer legmarkánsabb elemét biztosító díszfák növényegészségi állapotát napi szinten ellenőrizzük és az eddigi felmérésekből kitűnik, hogy azonnali beavatkozást a rendszeres ápolási munkának köszönhetően csak minimális egyedszámnál kellett elvégezni.

Sárospatak város belterületén több mint 9.000 db fa található, amelyekből 2018 évben szervezetünk kertészeti részlege által intézkedést igénylő fák darabszáma közel 50 db volt. Műszerezettség hiányában a fák állapotának felmérését csak szemrevételezéssel, tapasztalati úton, szubjektív módon tudjuk elvégezni, azaz teljesen objektív képet az eredmény nem tud mutatni. A 2018 évre elfogadott költségvetésünkben a veszélyes fák kivágására 600 eFt +ÁFA keretösszeg került meghatározásra, mely összeg csupán az azonnali és nem halasztható intézkedést igénylő fák kezelésére elegendő. Ez irányú munkánk tehát az esetlegesen veszélyt jelentő fák folyamatos feltárására, állapotuk preventív figyelemmel kísérésére irányult, hogy lehetőség szerint megelőzhessünk minden életet, vagy vagyontárgyat fenyegető eseményt.

Ez évben a fák kidőlésével, ágak letörésével kapcsolatosan kártérítést nem kellett fizetnünk, azaz a megelőzési tevékenységünk eredményes volt.

A napi munkavégzés keretében a fák állapotát folyamatosan figyelemmel kísérjük, és ahol a beavatkozáshoz megfelelő technikával rendelkezünk, azokat magunk végeztük el, illetve a magasabb, a legtöbb esetben vezetékekkel érintett lombkoronájú fák esetében alvállalkozóval végeztettük el az érintett fák kezelését. Hangsúlyozni szükséges ugyanakkor, hogy a beavatkozás alatt nem csupán az adott fák kivágását, hanem ezen fogalom alatt a fák ifjítását, visszavágását is érteni kell, a megmentésük, életük meghosszabbítását szem előtt tartva.

Munkánk hatékonyságát nagyban segítették mind a lakosságtól érkező bejelentések, mind az

önkormányzattól érkező információk.

2018. évben városunk közterületein – Berek Horgászfaluban viharkárt szenvedett fákat nem idesorolva, - 22 helyszínen 38 db fa kivágására került sor, míg három helyen, a Hunyadi úton, az Ady téren és az Október 23 téren 12 db fa ifjítására került sor, elébe menve annak, hogy a korona túlbujánzása esetleg kidőlés veszélyhez vezessen, vagy egy szélvihar adott esetben a kidőlt fa miatt komoly kárt okozzon.

Elmúlt évhez képest megállapítható, hogy az azonnali intézkedést és beavatkozást igénylő fák mennyisége közel 45 %-al csökkent.

Munkánk során tapasztaltuk, hogy a lakosság részéről engedéllyel, néhány esetben talán engedély nélkül hasonló nagyságban lettek fák kivágva ingatlan előtti közterületről.

Tavasszal és az őszi folyamán az éven és az előző év második felében kivágott fák tuskóinak kifúrást alvállalkozó segítségével megoldottuk, így biztosítva 114 db díszfának ültetési lehetőséget.

Mint az említésre került, saját technológiánkkal csak a kisebb méretű fák kezelését tudjuk megoldani, a nagyobb fák esetében külső vállalkozóval kell a munkát elvégeztetnünk. Számok nyelvén azt jelenti, hogy ez évben ilyen jellegű tevékenység elvégzésére, a fák kivágására 410.000,-Ft-ot fordítottunk, míg a kivágott fák tuskóinak kifúrása 287.500.-Ft költséget jelentett, azaz együttesen a ráfordításunk 697.500.-Ft-ban realizálódott.

A szokásos tevékenységünk keretében elvégeztük a fák éves ritkító és korona-alakító metszését a nyugalmi időszakban, a vastagabb ágak hasznosítása mellett.

A reális értékelés céljából azonban azt is őszintén meg kell állapítani, hogy a fákról való gondoskodás az elmúlt időszakban nem kapott a fontosságának megfelelő súlyt, a kisebb méretű fák, örökzöldek, cserjék, rózsák növényvédő permetezését saját kivitelezésben, vegetációs időszakban szakszerűen elvégeztük, a koros, nagyméretű fák növényvédelme azonban immár egy évtizede anyagiak hiányában elmaradt, ennek következtében azokat az elszaporodott kórokozók és kártevők folyamatosan gyengítik, megfigyelhető a lassú pusztulás.

A klímaváltozás következtében tapasztalható forró, száraz nyár és az öntözés technika hiánya miatt a növényeken jól látható volt vegetációs időszakban a levelek hervadása, kis mértékű pusztulása és ennek

tudható be a vadgesztenye fák őszi rendkívüli virágzása, ami már a jövő évi virágzás terhére indukálódott.

A másik neuralgikus pont immár szintén évtizedes távlatban a fák pótlásának elmaradása. A 2017. évi mezőgazdasági startprogramban betervezett díszfa beszerzéssel hatalmas előrelépést sikerült elérni, a megvalósított program keretében 3,1 millió Ft értékben 249 darab díszfa beszerzéséből 31 helyszínen 218 díszfa kiültetésére került sor, a maradék 31 db fa telepítése ez éven valósult meg. Eredésüket és fejlődésüket a száraz időben az egynyári növények öntözését is végző gépjárművekkel igyekeztünk biztosítani heti rendszerességgel.

A 2018-as startprogramok feltételeit jelentősen szigorították, a források szűkösebbé váltak, így az eredeti elképzelésünkkel szemben idén újabb díszfák vásárlására nem nyílt lehetőségünk, ugyanakkor a 2019. évi tervezés esetén törekedni fogunk az újabb beszerzések megvalósítására.

A díszfákhoz hasonlóan a mezőgazdasági programba beépítésre került parkrózsák beszerzése sikeresen megvalósult, a 2950 db rózsatő kiültetése tervszerűen megtörtént. Parkjainkban a város számos pontján szigetszerűen kiemelkedve és a nyár folyamán szemet gyönyörködtető látványt nyújtva sokszínű virágaikkal, értékes színfoltjai lettek városunknak.

Fakitermelési tájékoztató - Berek

A Bodrog folyó szabályozása következtében kialakuló Keleti-holt Bodrog, hétköznapi nevén Berek, mintegy 82 hektáros területe Sárospatak Város Önkormányzatának tulajdona.

1. ábra Keleti-holt Bodrog (Berek)

A holtágat körül ölelő erdő 2 részre osztható, ezek felett az erdőgazdálkodói jogokat Sárospatak Város Önkormányzata gyakorolja. A „régí majális” területén lévő erdő (091/30 helyrajzi szám „a” alrészlet) közel 10,2 ha nagyságú, míg a horgászfaluban lévő út és töltés között elterülő erdő (091/30 helyrajzi szám „d” alrészlet) területe 8,8 ha. Mindkettő erdőterület a Natura 2000 hálózat része.

2. ábra Erdőtervi térkép

Az „a” alrészletű erdő fajtaösszetételét tekintve a szürke és fehér nyár dominál, ezek aránya 5-25%. A „d” alrészletű erdőterületen a szürke (62%) és fehér nyár (25%) mellett kocsányos tölgy (8%) és fekete nyár (5%) is előfordul.

Sárospatak Város Önkormányzata, mint erdőgazdálkodó részére 2017. május 4-i dátummal erdőterv határozat került kiadásra, hiszen a körzeti erdőterv alapján az erdőgazdálkodó jogait és kötelezettségeit – jogszabályok alapján – a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztálya (továbbiakban: erdészeti hatóság) határozza meg. Az erdőben lévő fa kitermelését csak az erdőtervben lévő előírásokkal összhangban lehet végezni, vegetációs időszakon kívül, tehát a Berekben lévő erdő csak a késő őszi, téli időszakban termelhető ki.

Helység: 1901 Sárospatak Tag: 93 Részlet: A Ügyszám/Hatályos: BO-08/ER/2736/2017 Oldal: 1

Gazdálkodó: 9003173 Sárospatak Város Önkormányzata Erdőtervezési körzet: Sárospataki

Illetékes: BAZMKH Miskolci Járási Hivatal

Részlet területe: 10,41 ha Erdészeti táj: Bodrogköz

Eddigi véghasználat ter.: ha Natura 2000: Rész a hálózatnak

Kötelezettség területe: ha Vadgazdálkodási egység: Sárospataki Kossuth Vadászterület

Elsődleges rendeltetés: Parkerdő Természetszerű erdő

További rendeltetések: Natura 2000 Üzem mód: Vágásos

Tengerszint fel. mag.: Hullámtér (ártér) Gazdálkodás korlátozása: Nincs teljes korlátozás

Fekvés: Középmély fekvés Védetség foka: Nem védett terület

Domborzat: Sík (lapály) Erdőrezervátum típusa:

Lejtés: Sík és hullámos Keletkezés:

Termőhelytípus-változat: ESZTY-ALLV-NYŐ-KMÉ-V Utolsó használat éve:

Záródás minősítése: Megfelelő, zárt Utolsó használat módja:

Sorsz.	Szintek	Fajfaj neve	Eredet	Elegy arány (%)	Elegy módja	Átlag kor (év)	Átlag mag. (m)	Átlag dím. (cm)	Pto	Záródás (%)	Körlet (m ² /ha)	Folyó- növekedés (m ³ /ha/év)	Fakészlet (m ³ /ha)	Felviteli módja
1	Felső	Szürke nyár	M	75	FF	81	24	38	4	80	28,5	1,9	328	FT
2	Felső	Fehér nyár	M	25	SZ	81	25	36	4	80	9,8	0,6	115	FT

Összesen 38,3 2,5 443

Egyéb fajok a részletben: KST,FFÜ,VSZ

FAKITERMELESI TERV (R) Redukált terület, (nem érintett terület)

Sorszám	Fajfaj jele	Végzés- érettségi kor	Sürg.: Érint.L.(ha):	Sürg.: Érint.L.(ha):	H. mód:	H. mód:	Erdély (%)	Erdély (%)	m ³ /ér.ter.	m ³ /ér.ter.
1	SZNY	70	50	1.707	95	1.622				
2	FRNY	70	50	599	95	564				

Összesen 2.306 2.186

ERDŐSÍTÉSI TERV

Terület (ha): 10,16

Jedeg: FF

1. vált. mód: MEST

Erdősítés célállománya: HNY-EL

Erdősítés elegyfajai: FFÜ

2. vált. mód:

Erdősítés célállománya:

Erdősítés elegyfajai:

Választott:

Élőző azonosító: Sárospatak 93 A

Növekedési évek: 2017

RÉSZLETSENTELEGI ELŐÍRÁSOK: Hagyása hagyandó 0,5 ha-on két részletben a Bodrog-holtág mentén. A véghasználat sárosan, kulisszában végezhető. MEGJEGYZÉS: Cserje: SZE, VGY

Készült az Országos Erdőállomány Adattárból Nyomtatás ideje: 2017. május 05.

3. ábra „a” alrészletre vonatkozó erdőterv

Az erdészeti szakirányító a fent leírt erdőterv határozat, valamint egyéb szakmai ismeretei alapján meghatározza azt, hogy az adott erdő milyen mennyiségben, milyen szabályok mentén és keretek között termelhető ki. Mint ahogy azt már az előbbieken is leírásra került, bármilyen erdőgazdálkodási tevékenység csak vegetációs időszakon kívül, azaz a késő őszi, téli hónapok idején végezhető. Vegetációs időszaknak nevezzük azt az időszakot, amely alatt a növények aktív anyagcserét folytatnak, tehát zöld hajtást, lombot fejlesztenek, termést hoznak. Az egyes növényfajok esetében az időszak kezdete és vége más-más, illetve az időjárástól is függ, hogy az adott évben hogy alakul a vegetációs időszak.

Az Aggteleki Nemzeti Park tájékoztató levele alapján az élet- és balesetveszélyes helyzetek mielőbbi elhárítása érdekében végzett fakitermelés prioritást élvez. Ilyen esetekben a jogszerű eljárásrendet a 2009. évi XXXVII. törvény, a 433/2017. (XII. 21.) Korm. rendelet, valamint a 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet szabályozza.

Az előzőekben felsorolt jogszabályok tulajdonképpen részletesen leírják a bármilyen erdőgazdálkodási tevékenység előtti, alatti és utáni szabályozást. Az erdészeti szakirányító mindezen szabályokkal tisztában van, többek között ez alapján, ezen szabályok mentén írja elő, hogy a kitermelési tevékenység hogy végezhető.

Önkormányzatunk a közelmúltban felvette a kapcsolatot a Sárospataki Járási Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztályával annak érdekében, hogy jelölje meg azt a személyt, aki önkormányzatunk tekintetében az erdészeti szakirányító. Mindezt annak érdekében, hogy az előkészítő munkálatokat minél hamarabb meg tudjuk kezdeni.

Összegezve a beszámolót, az tartalmaz mind pozitívumokat, mind negatívumokat, a megoldandó problémák mellett vannak előremutató, látványosan megvalósult feladatok.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a beszámolót annak megvitatása után elfogadni szíveskedjen.

Sárospatak, 2018. december 01.

Farkas Szabolcs
igazgató

SÁROSPATAK VÁROS ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

/2018. (XII. 14.)

h a t á r o z a t a

az intézkedést igénylő fák kezeléséről

Sárospatak Város Önkormányzat Képviselő-testülete tárgybani beszámolót megtárgyalta és azt elfogadja.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal